

10-§. Молиявий ҳисоботда ахборотнинг ёритилиши

64. Таъсисчилар қайта ташкил этишни амалга ошириш тўғрисида қарор қабул қилган санадан эътиборан, қайта ташкил этишда қатнашаётган корхоналар томонидан қайта ташкил этиш амалга ошириладиган даврда белгиланган тартибда тузилувчи ва тақдим этилувчи молиявий ҳисоботда амалга оширилаётган қайта ташкил этиш ҳақидаги қуйидаги ахборот қўшимча тарзда ёритилиши лозим:

а) қайта ташкил этишни амалга ошириш асоси; қайта ташкил этишда қатнашаётган корхоналар ва ҳуқуқий ворислар ҳақидаги маълумотлар;

б) топшириш далолатномаси ёки тақсимлаш баланси тузилган сана;

в) топшириш далолатномаси ёки тақсимлаш баланси тузилган санадан эътиборан мол-мулк таркиби ва қийматида содир бўлган ўзгаришлар (тугалланмаган қурилиш таркибидаги асосий воситаларнинг фойдаланишга топширилиши, уларнинг амортизацияси, чиқиб кетиши ва ш.к.) ҳамда мажбуриятлар таркиби ва қийматидаги ўзгаришлар (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларига мувофиқ сўндирилиши ёки кўпайиши), шунингдек активлар ва мажбуриятларда тегишли ўзгаришларни келтириб чиқарган ҳодисалар;

г) қайта ташкил этиш билан боғлиқ харажатлар; вужудга келган корхоналар устав капиталининг шакллантирилиши;

д) топшириш далолатномаси ёки тақсимлаш баланси маълумотларининг якуний молиявий ҳисобот

миқдорий кўрсаткичларига номувофиқлиги (аниқлаштириш);

е) якуний молиявий ҳисобот маълумотларининг дастлабки бухгалтерия баланси миқдорий кўрсаткичларига номувофиқлиги;

ж) бажарилмаган шартлар ҳамда эътироф этилган қайта ташкил этиш билан боғлиқ бошқа ҳодисалар ва б.

65. Қайта ташкил этиш натижасида ўз фаолиятини тўхтатган корхоналар топшириш далолатномаси ёки тақсимлаш балансига асосан якуний молиявий ҳисоботнинг бухгалтерия балансида «Йил охирига» устунининг миқдорий кўрсаткичларини тўлдирадилар.

Ўз фаолиятини тўхтатган корхонанинг якуний молиявий ҳисоботида тушунтириш ёзувида амалга оширилган қайта ташкил этиш ва корхона фаолиятининг тўхтателиши ҳақида маълумотлар қуйидаги ҳолатлар кўрсатилган ҳолда ёритилиши мумкин:

а) қайта ташкил этишни амалга ошириш учун асослар;

б) мол-мулк ва мажбуриятларнинг ҳуқуқий ворисга ўтказилиши ҳақидаги ҳужжатлар;

в) қайта ташкил этилаётган корхоналарнинг ҳисоб-китоб ва бошқа банк счётлари ёпилгани, қайта расмийлаштирилганини тасдиқловчи ҳужжатлар;

г) қайта ташкил этилаётган корхонанинг давлат солиқ органлари, давлат мақсадли жамғармалари органлари, ҳудудий статистика органлари ҳисобидан чиқарилиши ҳақидаги маълумотлар ва б.

66. Қўшиб олиш ёки ажратиб чиқариш шаклида амалга оширилган қайта ташкил этишдан кейин ўз фаолиятини давом эттираётган корхоналар олинган (топширилган) мол-мулк ва мажбуриятлардан келиб чиққан ҳолда молиявий ҳисобот тузадилар.

Топшириш далолатномаси ёки тақсимлаш баланси маълумотлари, устав капитали, қўшилган капитал миқдори ҳамда бухгалтерия балансининг бошқа миқдорий кўрсаткичларидаги ўзгаришлар молиявий ҳисоботга тушунтириш ёзувида ёритилади.

Ажратиб чиқариш шаклида қайта ташкил этилаётган корхона даромадлари, харажатлари, олган фойдалари (кўрган зарарлари)нинг суммалари, шунингдек даромад (фойда) солиғи ҳақидаги, шу жумладан ажратиб чиқарилаётган таркибий бўлимга тааллуқли маълумотларни Ўзбекистон Республикаси Бухгалтерия ҳисобининг миллий стандартларида келтирилган тартибга мувофиқ молиявий ҳисоботга тушунтириш ёзувида ёки молиявий натижалар тўғрисидаги ҳисобот (2-сон шакл)да ёритиши мумкин.

Молиявий ҳисобот миқдорий кўрсаткичларининг қийёсийлигини таъминлаш мақсадида, корхоналарни қўшиб олиш (ажратиб чиқариш) амалга оширилган қайта ташкил этиш жараёни якунланганидан кейин, қайта ташкил этишдан олдинги даврларга тегишли маълумотларга белгиланган тартибда тузатишлар киритилиши лозим. Бунда бухгалтерия ҳисобида ҳеч қандай ёзувлар қайд этилмайди.

67. Қайта ташкил этиш натижасида вужудга келган корхоналар ўзлари давлат рўйхатига олинган санадан эътиборан ўтган ҳисобот даври учун қонун

хужжатларида белгиланган тартибда молиявий ҳисобот тузадилар ва тақдим этадилар.

68. Агар амалга оширилган қайта ташкил этиш натижасида қайта ташкил этилган корхонанинг шўъба ва тобе хўжалик жамиятларига нисбатан ҳуқуқлари ҳуқуқий ворисга ўтган бўлса, ҳуқуқий ворис, ўз корхонасининг дастлабки молиявий ҳисоботи билан бир қаторда, Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги томонидан 1998 йил 14 октябрда 50-сон билан тасдиқланган Бухгалтерия ҳисобининг миллий стандарти (8-сон БҲМС) «Консолидация қилинган молиявий ҳисоботлар ҳамда шўъба хўжалик жамиятларига инвестицияларни ҳисобга олиш» (рўйхат рақами 580, 1998 йил 28 декабрь, Меъёрий ҳужжатлар ахборотномаси, 1999 йил, 6-сон)га мувофиқ ўзаро боғлиқ корхоналар гуруҳининг консолидация қилинган молиявий ҳисоботини тузиши ва маълумотларни йиғма молиявий ҳисоботга изоҳларда ёритиши лозим.

Ўзбекистон Республикаси бухгалтерия ҳисобининг миллий стандарти (23-сонли БҲМС) «Қайта ташкил этишни амалга оширишда молиявий ҳисоботни шакллантириш»га

ИЛОВА

Корхоналарни қайта ташкил этишда қўлланиладиган мол-мулкни баҳолаш

ТУРЛАРИ

Активларнинг турлари	Баҳолаш турлари				
	бозор қийма	ҳақиқий	қолдиқ	номинал	режал и,

	ти	қийма т	қийм ат	қийма т	меъёр ий қийма т
Асосий воситалар	ҳа	ҳа	ҳа	йўқ	йўқ
Ўрнатилади ган асбоб- ускуналар	ҳа	ҳа	йўқ	йўқ	йўқ
Номоддий активлар	ҳа	ҳа	ҳа	йўқ	йўқ
Капитал қўйилмалар	ҳа	ҳа	йўқ	йўқ	йўқ
Узоқ муддатли инвестиция лар	ҳа	ҳа	ҳа	ҳа	йўқ
Материалла р	ҳа	ҳа	йўқ	йўқ	ҳа
Тугалланма ган ишлаб чиқариш	ҳа	ҳа	йўқ	йўқ	ҳа
Ўзида ишлаб чиқарилган ярим тайёр маҳсулотла р	ҳа	ҳа	йўқ	йўқ	ҳа
Ишлаб чиқаришдаг и яроқсиз	йўқ	ҳа	йўқ	йўқ	ҳа

махсулот					
Тайёр махсулот	ҳа	ҳа	йўқ	йўқ	ҳа
Товарлар	ҳа	ҳа	йўқ	йўқ	ҳа
Юклаб жўнатилган товарлар	ҳа	ҳа	йўқ	йўқ	ҳа
Нақд пул маблағлари	йўқ	йўқ	йўқ	ҳа	йўқ
Пул ҳужжатлари	йўқ	ҳа	йўқ	ҳа	йўқ
Банкдаги счётлардаги пул маблағлари	йўқ	ҳа	йўқ	йўқ	йўқ
Йўлдаги ўтказмалар	йўқ	ҳа	йўқ	йўқ	йўқ
Молиявий қўйилмалар	ҳа	ҳа	йўқ	ҳа	йўқ
Келгуси даврлар харажатлар и	йўқ	ҳа	йўқ	йўқ	йўқ

*(Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари
тўплами, 2005 й., 25-26-сон, 187-модда; 2013 й., 32-
сон, 432-модда)*